

कहिले मल र कहिले सिंचाई गर्ने ?

सिंचाई

तपाईंको बिरुवालाई जति पानी चाहिन्छ थोपा प्रणालीबाट पनि त्यतिकै पानी प्रयोग गर्नुहोस् ।

मल र सिंचाई

पिसाब र पानी मिश्रितको प्रयोग (१ भाग पिसाबमा ३ भाग पानी मिसाउने) एउटा बालीलाई तीन चोटी सिंचाई दिने जुन चाहि रोपेको समय देखि बाली भित्राउने समय भित्र हुनुपर्छ । एक सामान्य नियमको रूपमा ०.७ लिटर/मिटर वर्ग पिसाब हरेक मल र सिंचाई निम्न लिखित समयहरूमा दिने ।

१. बिरुवा रोपेको एका हप्तापछि

२. रोपेको र फूल फुल्ने आधा समय बीचमा

३. जब बालीमा फूल फुलीरहेको हुन्छ

विशेष बालीको लागि पिसाबको मात्रा कति प्रयोग गर्ने भनि, प्रकाशनको दायीं पटि हेर्नुहोला (सहायताको लागि पढ्ने) ।

हिसाबको उदाहरण

खेतको आकार:

१२ मिटर लम्बाइ ३.५ चौडाई = ४२ मिटर वर्ग क्षेत्र

पिसाबको भाग (वर्गमा हरेक मल र सिंचाईको अवस्था)

४२ मिटर वर्ग ०.७ लिटर/मिटर वर्ग = २९ लिटर

पिसाबको भाग तीन चोटिमा नै १० लिटर पिसाबमा ३० लिटर पानी मिसाएर लगाउँदा पनि हुन्छ । यो दुई दिनको लागि सिंचाई गर्नुहोस् । मल र सिंचाई अवस्थामा (१,२,३, माथि वर्णन गरे जस्तो) दोहोर्‍याउनु पर्छ ।

थोपासिंचाईको आपूर्तिकता

नेपालमा

थापा मोल्ड र डाई

ग्वाको

ललितपुर

+९७७ १ ५२ ०३ ६८८

नेपालबाहिर

सम्पर्कको लागि आईडिको वेबसाइटमा हेर्नुहोस्

www.ideorg.org/OurTechnologies/DripIrrigation.aspx

थप पढाइको लागि

• मारैन जान्दे (२०६८): तरकारी खेती र फलफुलको रुखमा कसरी पिसाबको प्रयोग गर्ने – नाहिमाको लागि कार्यस्थल निर्देशिका । स्वीस पानी र सरसफाई अनुसन्धान केन्द्र । दुबेनदोर्फ, स्विट्जरलाण्ड ।

• अंग्रेजीमा: Zandee, M., Etter, B., Udert, K.M. (2011): Clogging of drip-line emitters during urine fertilisation through drip irrigation equipment. Project report. Eawag: Swiss Federal Institute of Aquatic Science and Technology, Dübendorf, Switzerland.

• अंग्रेजीमा: Richert, A., Gensch, R., Jönsson, H., Stenström, T.A., Dagerskog, L. (2010): Practical guidance on the use of urine in crop production. EcoSanRes Programme, Stockholm Environment Institute, Sweden.

• अंग्रेजीमा: Palada, M., Bhattarai, S., Wu, D., Roberts, M., Bhattarai, M., Kimsan, R., Midmore, D. (2011): More crop per drop: Using simple drip irrigation systems for small-scale vegetable production. World Vegetable Center, Shanhua, Taiwan.

> www.eawag.ch/stun मा डाउनलोड गर्न सक्नुहुन्छ

ईन्टरनेट स्रोतहरू

- www.eawag.ch/stun
- www.ideorg.org
- www.kdf.org.np
- www.ecosanres.org
- www.sswm.info

जानकारीको लागि सम्पर्क

एवाग (Eawag)

स्वीस पानी र सरसफाई अनुसन्धान केन्द्र
Swiss Federal Institute of Aquatic Science and Technology
Überlandstrasse 133, 8600 Dübendorf, Switzerland

Phone +41 58 765 50 48, Fax +41 58 765 53 89

www.eawag.ch/stun, struvite.nepal@eawag.ch

एन्फा (ENPHO)

वातावरण र जनस्वास्थ्य संस्था

११० २५ आदर्शमार्ग, थापागाउँ, नयाँ बानेश्वर, पो. ब. ४१०२, काठमाडौं, नेपाल

फोन : ०१-४४९३९८८, ०१-४४६८६४, फ्याक्स : ९७७-१-४४९३९६

www.enpho.org.np, mail@enpho.org

केडिएफ (KDF)

खोटाङ विकास मञ्च

पोष्ट बक्स ३५४, पाटन डोका, ललितपुर, नेपाल

फोन +९७७ १ ५५ ७० १८७, फ्याक्स +९७७ १ ५५ ७० १८७

www.kdf.org.np

© Eawag, 2011

पिसाबको प्रयोग

थोपा सिंचाई मार्फत कसरी गर्ने

पिसाबमा महत्वपूर्ण पोषक तत्व हुन्छ ; यो बालीको लागि एकदम राम्रो मल हो ।

थोपा सिंचाई प्रक्रियाबाट बालीमा सिंचाई गर्दा बालीमा सिधै प्रयाप्त मात्रामा पानी जान्छ । जसले गर्दा तपाईंले सिंचाईको लागि खर्च गर्ने समय र पानी बचाउनुहुन्छ ।

समय समयमा, आफ्नो बालीमा सन्तुलित आहारको लागि तपाईंले पिसाब आफ्नो सिंचाई प्रक्रियामा थप्न सक्नुहुन्छ ।

एवाग: स्वीस पानी र सरसफाई अनुसन्धान केन्द्र
केडिएफ: खोटाङ विकास मञ्च

पानी : सिंचाई

थोपा सिंचाईसँग :

- तपाईंले कम पानी प्रयोग गर्नुहुन्छ, किनकि पानी सिधै बिरुवामा जान्छ र वाफ हुन पाउँदैन।
- तपाईंले सिंचाइको समय बचाउनुहुन्छ किनकि, एकचोटि प्रक्रियागत रूपमा आवश्यक सामानहरू राखेपछि तपाईंले टेडक भर्नुपर्छ र मात्र धारा खोल्नु पर्छ।

थोपा सिंचाई तथा पिसाब मल

रेखदेख

हरेक हप्ता :

- कपासको फिल्टर निकालेर सफा गर्नुपर्छ।
- थोपा सिंचाई गर्दा कुनै ठाउँमा बन्द भएको छ कि छैन हेर्नुपर्छ। यदि छ भने बलपेनले खोलिदिनुहोस्।

१. ५० लिटरको टेडकमा :
१० लिटर पिसाब +
३० लिटर पानी राख्नुहोस्।

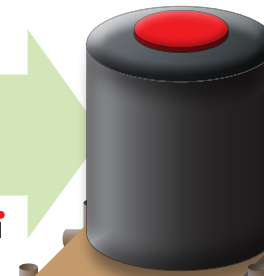
२. पिसाब र पानी लठ्ठीले
मिसाउनुहोस्।

३. ३० मिनेट नचलाई राख्ने।

४. सिंचाईको लागि धारा
खोल्ने।

५. टेडकमा भएको सबै
सिधिएपछि मात्र बन्द गर्ने।

६. टेडकलाई उल्टो पार्ने र सबै कीट
निकालने जुन एकदम खाद्य मल हो।

सिंचाई टेडक :

५० लिटरको पोलिप्रोपिलीन ड्रम (अथवा ठूलो)।

स्क्रीन फिल्टर (भिन्न) :

अरु नचाहिने कण छिर्नबाट रोक्छ।

आउटलेट वाल्व :

टेडक मुनिबाट ५ सेन्टिमिटर माथि।

मुख्य वितरण पाइप :

१२ मिलिमिटरको टेडकसँग जोडिएको र थोपा सिंचाईको पाइपसँग।

थोपा पाइप :

८ मिलिमिटरको वारीमा फैलाएको हुन्छ।

थोपा :

६० सेन्टिमिटर को फरकमा झपाल हुन्छ।

पिसाब : उब्जाउ बनाउने विधि

तपाईंको थोपा सिंचाईमा पिसाब प्रयोग गरेर :

- तपाईंको बालीले सन्तुलितपोषक तत्व पाउँछ जस्मा नाइट्रोजेन, फोस्फोरस, र सल्फर हुन्छ।
- पिसाब सिधै बिरुवाको जरा तर्फ जान्छ, जसले गर्दा पातमा केहि असर गर्न पाउँदैन र बिरुवा बिग्रदैन।
- नाइट्रोजेन, एमोनिया जस्ता ग्यासहरू बाफ भएर जाँदैन जसले गर्दा गन्ध नआउने र पोषण पनि हराउँदैन।

पिसाब संकलन

- पिसाब छुट्टै संकलन गर्न मिल्ने चर्पीबाट
- मूत्रालयबाट
- साभ्ना भवन जस्तै : स्कुलबाट

सल्लाह अथवा सुभाब :

- एक महिनासम्म संकलन गरेको पिसाब राख्ने
- पिसाब चलाउँदा पन्जा र मास्कको प्रयोग गर्ने